

~~D. X. 92.~~

U. 68 (4.)

~~H. F. u. 68.~~

Emb. 11. 2. 6

Table des Ouvrages contenus dans ce Volume C.

1. Bazon. (J. A.) Eloge historique de l'université de Paris, latin, français, et avec des remarques
discours prononcé aux écoles de médecine le 11 8bre 1770.
2. Guerin. (F. M.) Mandatum ob recens natum Sereniss. Burgundiae Ducem.
3. Le Bel. (M. F.) Mandatum rectoris
4. Mandatum rectoris
5. Le Bel. (M. F.) Mandatum rectoris
6. id Mandatum rectoris
7. Hamelin. (P.) Mandatum rectoris.
8. id Mandatum rectoris
9. id Mandatum rectoris
10. Jacquin. (S.) Mandatum rectoris
11. id Mandatum rectoris
12. id Mandatum rectoris
13. Cogier. (F. M.) Mandatum rectoris ob dilatam Scholarum instaurationem.
14. Guerin. (F. M.) Mandatum rectoris
15. id Mandatum rectoris
16. id Mandatum rectoris
17. id Mandatum rectoris pro consecratione regis
18. Doujad. (Joan.) Panegyricus Ludovici magni obres hoc anno regni XLI praeclare gestas.
19. Broucher. (P.) Panegyricus Augustiss. Delphino dictus Lutetiae Parisiorum in collegio
Charomontano Ann. 1662.
20. Schoepflinius. (Jo. D.) Panegyricus Ludovico XY.
21. Crevier. (J. B. L.) Oratio in restitutam regis valetudinem habita in instauratione Scholarum
Collegio Dormano-Bellovac. 1744.
22. Le Roy. (Chr.) Divi caroli magni, regis Francorum et Occidentalium imperatoris laudatio

23. Geoffroy (J. B.) De amore Patriae oratio.

24. Petit (Ludov.) Oratio de iis quae ad eloquentiam, tum sacri, tum profani codices
conferunt, praesidiis habitae =

25. Hauvilliers (J.) Ludovico victori moderato oratio.

26. Manque

27. Geoffroy (J. B.) Ex bello quod anno proxime elapso gestum est, gerendi hoc anno belli
quale omen repeti possit Oratio.

28. De Palmeus Pœ Estampe iconologique en forme de Médaille, dont le type représente le
es fils Des intéressement dessinée et gravée par J. J. Pasquier avec la
description de cette estampe.

29. Leroy (Chr.) Quantum litteris debeat virtus oratio.

29bis id Quo potissimum in instituendis pueris sublevari possit magistrorum
labor. Oratio.

30. Geoffroy (J. B.) Augustis parentibus Delphino et Delphinae gratulatio.

31 Manque

32. Kaltor (Ant.) Oratio habita in instauratione Scholarum collegii Dormano. Bellovaci.

33. Geoffroy (J. B.) Quo loco inter cives vir litteratus habendus sit oratio.

34. Le Beau (J. L.) De pace oratio gratulatoria.

35. Kaltor (Ant.) Oratio funebris Mariae Polonorum regis filiae, Gallorum reginae.

36. Xaupi (Joseph.) Discours latin prononcé par = officii auct à la procession du recteur de
l'université, dans l'Eglise de l'abbaye royale de St Antoine avec la
traduction

37. Lacquin (Et.) Discours prononcé le jour de la procession de l'Université, à l'occasion
de la Profession de Madame Louise Marie de France (latin français)

38. Xaupi (Jos.) Compliment fait par = au nom de la compagnie à M^r de La Roche-
aymond au sujet de sa nomination à la chaire des bénéfices 1771.

38bis Guerin (P. N.) Mandatum rectoris. Praemium eloquentiae latinae

- 39 Mauduit (F) *Utrum Vulgo plebeciorum Liberos humanioribus litteris excoli oporteat Oratio.*
- 40 Nauvilliers (J.F) *Ludovico XV regi Galliarum dilectissimo Laudatio funebris*
- 41 *Ad Supremum Senatum gratulatio post reditum habita universitatis nomine*
42. Walter (Ant) *Oratio habita in instauratione Scholarum collegii Dormano-Pellovaci*

UNIVERSITÉS DE PARIS
BIBLIOTHÈQUE DE LA SORBONNE

13, RUE DE LA SORBONNE - 75257 PARIS CEDEX 05
TEL : 01 40 46 30 27 - FAX : 01 40 46 30 44

Inv.

SIGB

Sib11

SU

Cote

U 68 in-4

1153802502

²⁰
PANEGYRICVS
LVDOVICO
XV

ORBIS
PACATORI

A N N O

MDCCXXXVIII.

ARGENTORATI
JUSSU PUBLICO

DICTVS

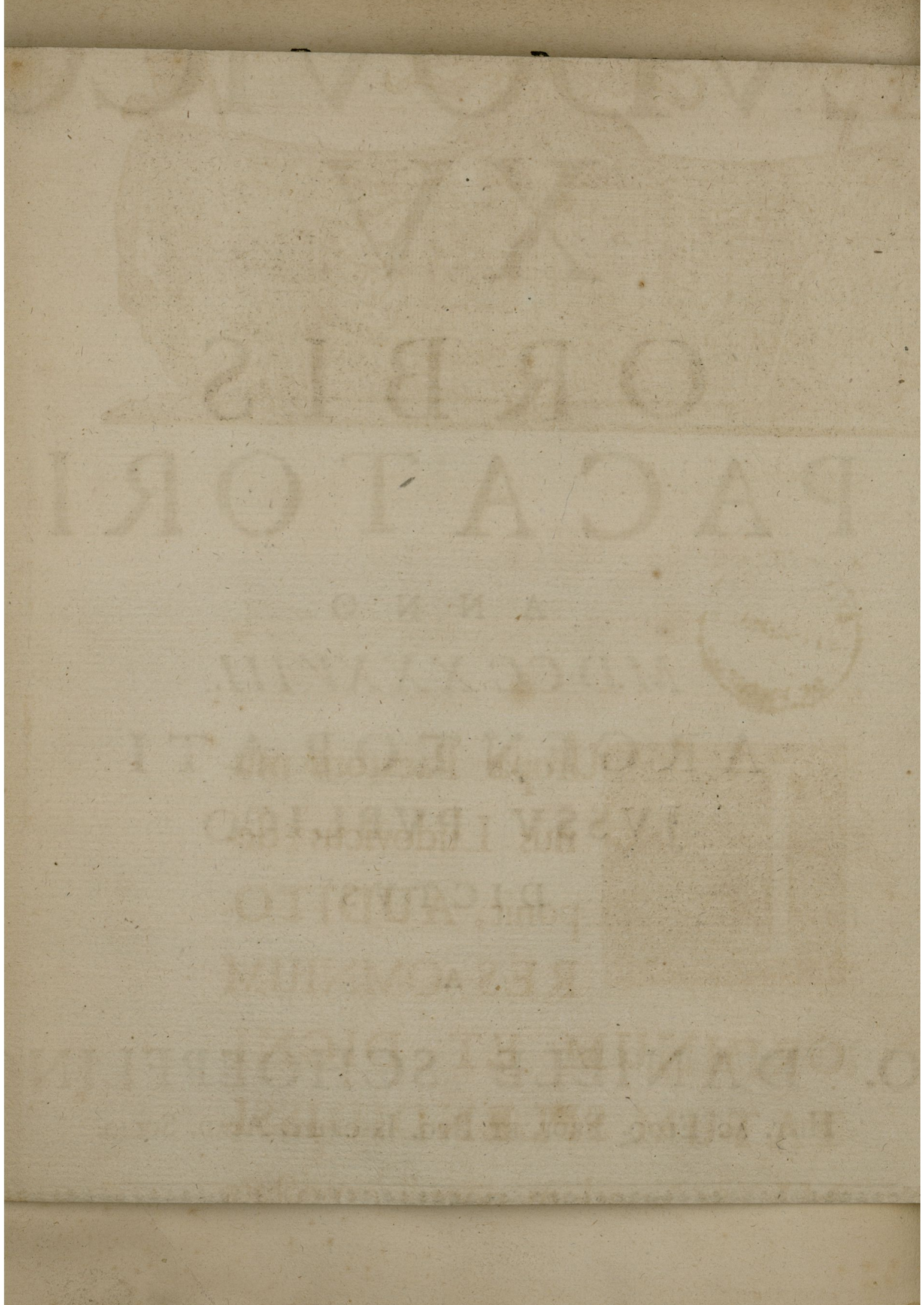
A

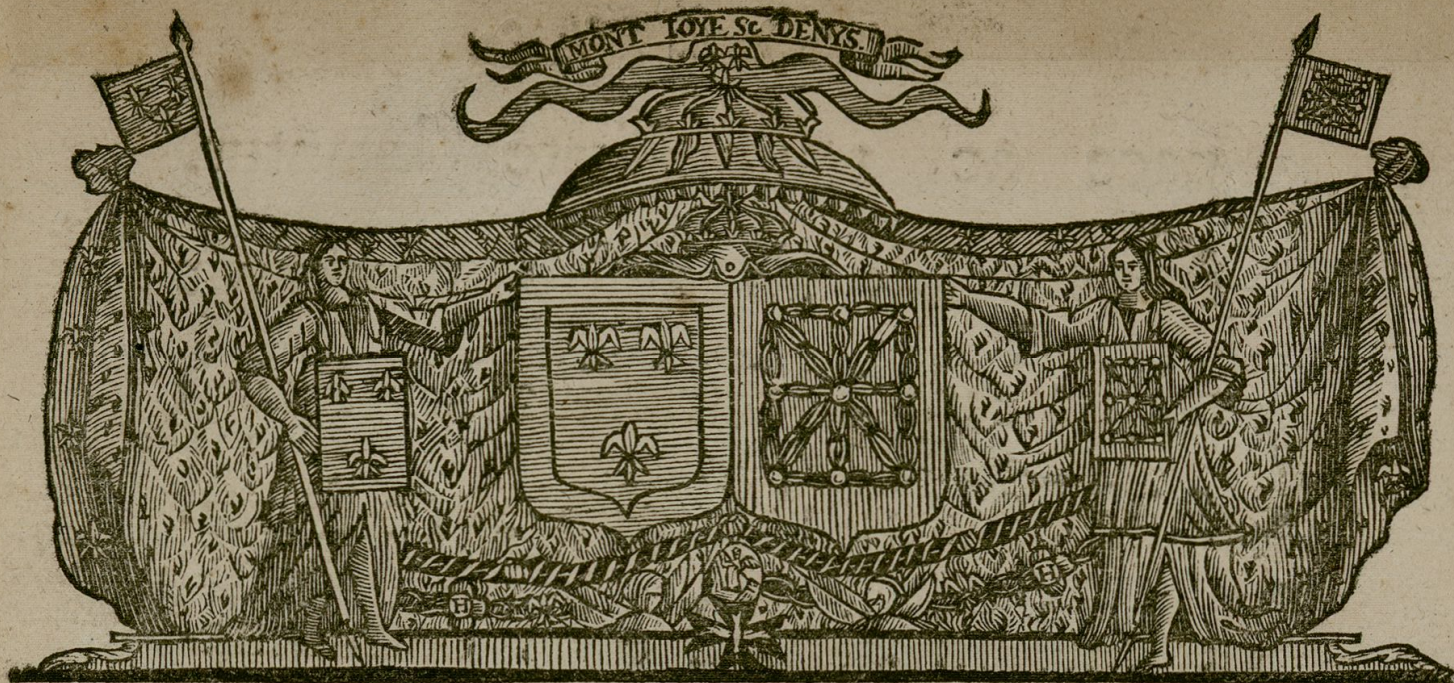
JO. DANIELE SCHOEPEFLINO

HIST. AC ELOQ. PROF. ET REG. INSCRIPT. ACAD. SOCIO.

ARGENTORATI,

Literis GEORG. ADAMI PIESCKERI, *Univerf. Typogr.*

LUROPÆ Pacatoris munus Ludovicus deponit, AUDITORES OMNIUM ORDINUM ET DIGNITATUM SPLENDIDISSIMI, & nondum populi expectata
A pace

pace ac tranquillitate lætantur.
 Mars pulsus ab austro properavit
 ad boream, terribilius ibi furoris
 sui erecturus theatrum, & Phae-
 thonteum aliquod orbis commina-
 tus incendium. Trepidaret ad
 hunc nuntium Europa attonita,
 Francico nuper rerum suarum
 restauratore secura. Trepidaret
 Alsatia, otio restituto & musis
 suis reflorescentibus felix; quæ
 anno superiore tam sublimem
 Principis paciferi laudem solenni
 ceremonia in hoc loco celebravit,
 nisi majora hodie gratulandi argu-
 menta felicissimo Galliarum Regno
 nasce-

nascerentur. Ita est, Auditores;
 inexpectata Francicæ majestatis &
 gloriæ incrementa conspiciamus :
 Ludovicus splendidiore habitu inter
 Principes hoc anno condecoratus
 refulget, famæque immortalis præ-
 coniiis & omnium populorum
 linguis celebratur : ORBIS PACATOR.
 Ergo ingeminato pietatis ardore
 tanti Herois venerare Natales,
 devotissima Regi tuo Tribocorum
 Augusta. Venerare solium ejus,
 tot aureæ pacis exornatum coro-
 nis, & in hac Galliæ exultantis
 solennitate lætos ei ac triumphales
 modulari concentus. Indulgebit

Ille ardentibus & festivis acclamationibus tuis ; tu pio at infacundo tuo indulgebis oratori.

Orbis pacatorum encomio
Principes olim suos Roma ornaverat , publicæ tranquillitatis imperii compotes , de interna exterorum pace parum licet essent solliciti. Celebrata est annalibus priscis admiranda illa Antonini felicitas , orbem Romanum sola auctoritate sine bello regentis, sed omnis hæc intra imperii sui limites terminata est gloria. Quid
de

de pacifica Francici Monarchæ
 providentia statuetis , Auditores.
 Regnat Ille in regno spatioſo
 alta & profunda pace , opibus
 ac potentia felix ; ſed ſuam hanc
 felicitatem imperfectam reputaret,
 niſi vicinos & remotiſſimos popu-
 los tanti quoque boni participes
 redderet. Enimvero vix ad me-
 ridiem & ad ſolis occaſum Jani
 obſeraverat templum , cum eurus
 & boreas horriſono ſtridore in
 proelia ruentes omnium populo-
 rum animos mentesque percule-
 runt. Eridano , Moſellæ &
 Rheno Boryſthenes , Tanais
 B Danu-

Danubiusque succedit, qui non
 sua tantum, sed & fratrum vici-
 norum litora bellicis terroribus jam
 cernunt infesta. Stupet ille Pon-
 tus Euxinus, limpidas & tranquil-
 las nuper fluviorum adventantium
 aquas, nunc sanguine & iracundia
 turgentes, rapidiore cursu per ostia
 devolvi. Concutitur magnis tre-
 moribus Bosphorus Cimmerius,
 & numerosas Russorum, sub Tar-
 tarico olim jugo gementium,
 nunc Tartaris dominantium, classes
 accolis suis funestas indignabun-
 dus adspectat. Fremit Sarmata,
 Scythia, Bulgarus, Thrax, Moesus
 &

& Dacus. Frendet acinace stri-
cto Gennizarus ardens, Albanus,
Dardanus, omnis Africana &
Asiatica ora; qui piæ Christiano-
rum genti nonnisi flammæ, latro-
cinia, strages & tormenta mini-
tantur. Horret has furias conster-
nata religio, quæ sacros suos
ignes humano pasim cruore pol-
lui, quæ totas fidelium suorum
catervas ad crudele servitutis ju-
gum & ad dirissima supplicia
violenter abduci non sine lacry-
mis effusis contuetur. Involvitur
bellicis turbinibus Austria, pa-
cata nuper, at Rusfico torrente

vel renitens abrepta. Videt hæc
 ab excelsa Galliarum arce magnus
 tranquillitatis mortalium arbiter, &
 ad sedandos orbis Eoi Arctoique
 motus festinus accurrit ; Asiæ
 agitatae futurus , qui Europæ nu-
 per fuerat , gloriosus Pacator.
 Generosis quoque conatibus subi-
 to advolaverant Batavi , advola-
 verunt Britanni , Passarovicensis
 ante quatuor hæc lustra pacis
 strenui conciliatores. At vetus
 illa Orientalium in Merovingicos
 olim Franciæ Reges veneratio, nec
 sub bellacibus Saracenis , nec sub
 successoribus Turcis imminuta, per

Prin-

Principes Capetingos ad ævum
 usque nostrum illibata perdurat;
 sub Borboniis adaucta immensum.
 Ludovico pacis remedia e longin-
 quo monstrante restinguitur statim
 Ottomannicus furor , delinitur
 ferocia & Turcica cidaris superbas
 illico suas cristas demittit. Ne-
 que vero intra hos modo Asiæ
 Europæque limites placida Ludo-
 vici continetur providentia, Audi-
 tores. Indiæ barbaricæ occiduus
 orbis , orientibus belli turbis &
 ipse perterritus , præsens Francici
 quoque Jovis auxilium nostro
 hoc tempore expertus est felix.

C

Hispa-

Hispani , indagatores Americæ
 primi , ab ipso statim seculi tam
 divitis exordio , in illa aurifera
 terrarum parte suis regnis ad-
 jecta , præ omnibus populis com-
 merciorum exercuere primatum.
 Britanni magnis & ipsi conatibus
 pridem eo contendunt , ut colo-
 niarum portuumque frequentia ne-
 minem in illis regionibus superio-
 rem agnoscant. Hinc æmulatio ,
 hinc iræ ad arma jam pronæ ;
 adeo ut vastum illud Neptuni
 imperium sæva jam martis marini
 certamina vidisset , nisi tumidos
 ejus fluctus Ludovicus mulceret

ac strictos utrinque gladios mira
 consiliorum lenitate compesceret :
 qui Lusitanos quoque nuper,
 jura legationis violata conquestos,
 in gratiam cum Hispanis reduxit,
 quum regni utriusque limes,
 armorum strepitus horrescens, fa-
 tale ad proelia vocantis signum ex-
 pectasset Bellonæ ; quum clasarii
 apud Indos imbelles infesta na-
 vium suarum rostra acuentes,
 expansis jam hostilibus velis, tor-
 menta minacia opposuissent tor-
 mentis. Ergo ad ultima morta-
 lium habitacula Tua quoque cura
 & providentia pertingit, Placi-

disfime Regum. Ergo quos
 Tu nuper ad torridam terræ zo-
 nam dimiseras, sagaces corporum
 cœlestium contemplatores, apud
 feros illos populos læti pacis nuntii
 appulerunt, pacisque Te auspice
 duraturæ sponsores. Hi amœnos
 majestatis Tuæ radios inter obscu-
 ras & asperas illas gentes circum-
 quaque dispergunt, dum Tuam
 benignissimi musarum statoris fa-
 mam barbarico quoque cœlo per-
 ennantem adscribunt; Tuque adeo
 quietis, in extrema illa plaga
 regnantis, auctor gloriosus, vel
 apud antipodas lucidum pacis
 fidus

fidus perpetuo renidebis. Digna
 immortalitate facinora , Audito-
 res , quæ magnis Ludovicus au-
 spiciis suscepit , quæ majoribus
 perduxit ad finem , & suo tem-
 pore perducturus videtur. Pro-
 spera hujus rei auguria vel ex eo
 deducitis , quod sacrum Europæ
 palladium , nuperam illam auream
 pacem ferreis fundamentis substru-
 ctam , ad hunc usque diem , con-
 tra quosvis insultus intemeratam
 defendit defensamque confirmat.
 Ferventibus belli turbis misera
 denuo jactaretur Italia , de ap-
 pellando Hetruriæ possessore solli-

cita , nisi quem ejusdem pacis
 sanctiones ad sceptrum illud rite
 vocaverant , rigida sponsoris su-
 stentaret justitia. Sic augustus
 ille gloria & antiquitate majorum
 Lotharingicus sanguis , qui ex
 omnibus Principum gentibus virtu-
 te & imaginum præstantia nulli
 concedit , post septem Principa-
 tus Lotharingici secula , in illa
 veteri orbis dominatrice Italia no-
 vum sibi solium rarissimo exemplo
 erexit ; novum Tusciæ & univer-
 sæ Hesperiae allaturus decorem.
 Quantis hic alter Porsenna mira-
 culis regni sui illustrabit primor-
 dia!

dia ! quanto ardore avita Caroli
 Leopoldi vestigia , Turcico adhuc
 sanguine madentia , leget ! Lo-
 tharingicas ille aquilas cum aquila
 Romanorum Teutonica junget ;
 ille Nicopolin , Varnam , Mo-
 hazium , christianis olim cladibus
 notissimas urbes , suis victoriis suis-
 que triumphis signabit ad poste-
 ros. Gratulare tibi de tanto
 Heroe , Magna & Regalis He-
 truria , & de publica tua quiete
 tantis auspiciis firmanda gloriare.
 Sed non minus gloriatur illa opi-
 bus commerciisque dives & por-
 tuosa Liguria , quæ contra subjectos

frena mordentes nullum præsen-
 tius quam in Gallia invenit auxi-
 lium. Sentiet tandem inconstans
 illæ Corficæ populus, jura regnan-
 tium regnante Ludovico non im-
 pune violari, & personatus ille
 rebellium regulus, adventantibus
 Franciæ vexillis, ex imaginario suo
 regno facesset. Tu vero, perve-
 tus Genevensium Civitas, veteris
 Masiliæ imago pulcherrima, quæ
 civium tuorum cultu & politiæ
 sanctimonia florentissimæ Reipubli-
 cæ repræsentas exemplar : Tu
 tuis jam confecta vulneribus tuo-
 que sanguine suffocata jaceres,
 ple-

plebeii furoris cruentum spectacu-
 lum, nisi subita Francici Pacatoris
 tibi adfuissent præsidia, sine
 cujus generoso & potente arbitrio
 Genevam in ipsa Geneva frustra
 quæreremus. Videt hæc aman-
 tissima ejus soror, vicina nobis
 Rauracorum Augusta, & ipsa
 illustri Regiæ amicitiae documento
 decorata; quæ vivam tanti pigno-
 ris memoriam ad suos nepotes
 posterosque nepotum grata,
 hilaris & fronte serena trans-
 mittet. Apage! callida versuti
 illius Græciæ imperatoris consilia.
 Philippus ex alta Macedoniæ spe-
 E cula

cula vicinorum libertati infidiatus
 discordias urbium in avidæ domi-
 nationis suæ augmenta convertit.
 Ludovicus ex Regia sublimi
 omnium mortalium saluti constan-
 ter invigilat, eorumque securitati
 jam pridem prospexit. Loquatur
 impavidum & constans Geda-
 num, cujus in Augustissimum
 Socerum amorem & interritam fi-
 dem regalibus ille nuper remune-
 ratus thesauris docuit: Galliæ
 meritorum memoris amicitiam vel
 disfitis sociis haud esse inutilem,
 haud fore damnosam. Prodeat
 Asiatica & maritima Moccen-
 sium

fium civitas , omnium Europæo-
 rum frequentata commerciis ; cu-
 jus avaros in Gallicam mercatorum
 societatem conatus tormentis , ex
 Francica classe e longinquo osten-
 sis & vixdum emisfis , mitissimus
 Regum vindicare decrevit ; seria
 quamvis fera incolarum poeni-
 tentia contentus. O Principem
 magnanimum ! o Monarcham
 clementem ! Quis talem non ex-
 optet rerum maximarum judicem ;
 quis tanto moderatori caussarum
 inter Proceres arbitria non lætus
 deferret. Delata ei ambigua illa,
 tot annis jam fervens , de Julia-

censi & Montana successione contentio. In illa difficili de Belgicis commerciis cum Batavis causa, Antverpiæ agitata, Gallicum præsidium jam pridem expetiit Augustissimus Cæsar. Arduas suas pacis bellicque rationes & Russia & Austriaca præsertim Domus Ludovico committit. Insperata concordia, prodigio similis; Galliæ Austriæque ignorata annalibus; novam in utrisque conditura periodum, nostro seculisque admirandam futuris. Sic tandem feralis illa, Germanos inter & Gallos discordiæ flamma, quæ tot
 se-

seculis orbis universi regiones pervaserat , Te Francis imperante restinguitur , Felicissime Regum. Sic tandem illi sanguinis humani torrentes , quos perpetua Borbonios inter & Austriacos bella concitaverant , quos Tua toties cum horrore & gemitu conspexit Alsatia , placido Tuo lumine caloreque siccantur. Commutent in posterum sua pacta & arcana consilia Nationes Europæ ; felices , quod illis hæc tempora adspicere contingit , quibus tam sanctus , tam inviolabilis & , quod optamus , æternus inter duas potentes

F

ten-

tentissimas Domos regnat amicitiae
 nexus ; non ad potentiae suae
 opes augendas ; non ad turban-
 dam exterorum quietem , sed ut
 vera & stabilis inter eos fides con-
 cilietur & amor ; ut proscripta
 penitus exulet truculenta Bellona.
 Huc renovata Tua cum Suecico
 Danicoque Regnis ; huc illa , quae
 cum aliis populis Regibusque fœ-
 dera pepigisti , collimant. O ter-
 ris & cœlo adprobata concordia !
 cujus Tu omnium Franciae Re-
 gum solida & duratura primus
 fundamenta jecisti ; quae florentis-
 sima illa mundi imperia , quibus
 com-

communes olim Principes &
 communis origo , post tanta
 temporum intervalla redintegrato
 amoris retinaculo conjungit. Hoc
 nuperus ille Tuus ad Cæsarem
 Legatus , hoc mutuus Cæsaris ad
 Te missus Orator ad posteros
 quoque Tuos & ad omnem se-
 culorum profunditatem roborabunt;
 hoc prosperis cum Polonica , ex
 Cæsarum prosapia, Principe Caro-
 lus Borbonius firmabit hymenæis.
 Sed jam oculos præsertim Tuos
 convertas ad ortum. Illic respice
 minitancia Musulmannicæ Gentis
 ferocientis vexilla ; illic periclitan-

tibus Christi Tui sacris præsentanea Tua ope & auxilio succurre. Exoriare Franciæ fidus solare & turgentia Ottomannicæ Lunæ cornua fulgido Tuo jubare serenus dispelle. Orat & implorat Te supplex sacrosancta Religio : hæc Te, Christianissimum in terris Regem, per omnia sua jura & veneranda oracula, per sublimia illa crucis suæ mysteria precatur, ut eam in templis & in altaribus suis fartam & inviolatam conserves, ut triumphale Servatoris Tui labarum contra impios Mahometici furoris insultus defendas. Affert jam lugi-

genti

genti solatia Purpuratum illud ec-
clesiæ decus, regni Tui & extero-
rum delictum, ille stator Europæ,
cujus religiosa consilia Christianus
certatim orbis veneratur & Barba-
rus. Quod majus divinis ejus
laudibus jam accrescet elogium,
quam quod ipso administro ora-
cula pacis e Gallia expectat By-
zantium ; expectat omnis morta-
lium populus , cujus mentes &
oculi in aurea sceptri Tui lilia
unice jam videntur defixi. Tu
sacra omnium ancora , Tu secu-
rum asylum. Exulta temporum
futurorum fiducia , Austriæ Ger-

maniarque confinis Alsatia , bella-
 tricis nuper Palladis, nunc pacatæ
 provincia. Vigeat tuus Heros
 revirescens, Alsatiæ Minos; imper-
 territus ille quietis & salutis tuæ
 publicæ custos, rebusque tam pro-
 speris testis grandævus & immorta-
 lis intersit. Junge tua vota cum
 Francis Germania, &, quem Roma
 olim Magno illi Galliæ Teuto-
 numque Rectori acclamavit, animis
 ac vocibus junctis jam decanta præ-
 nem : Carolo & Ludovico, Ludo-
 vico & Carolo, coronatis a Deo,

Pacatoribus orbis vita &

victoria !

D I X I.

